

Indkaldelse af artikelforslag

FORPLIGTELSE

Tidsskriftet Antropologi nr. 93

I disse år er vi vidne til mange ophedede diskussioner om, hvem der er forpligtet til at gøre hvad for at løse vanskelige problemer i både globale og lokale sammenhænge. På globalt plan diskuteres det, hvilke lande og mennesker der har pligt til at opruste til krig, nedbringe deres CO₂-udledninger eller tage sig af verdens fattige. I andre sammenhænge diskuteres det, hvordan og hvor meget man er forpligtet over for sin familie. Står man i gæld til det samfund, som andre før én selv har skabt? Har man pligt til at arbejde – og i så fald for hvem og hvad? Og hvad nu hvis disse forpligtelser kommer i karambolage med andre forpligtelser over for eksempel jorden, forfædrene, guderne, kommende generationer eller andre arter?

Nogle diskussioner indebærer forskydninger eller genforhandling af, hvem der har hvilke forpligtelser. Andre handler om, hvordan og hvorfor man er forpligtet. Klimagæld, samfundskontrakt, coronaskam, borgerpligt, samfundssind, klimasynder, forældresansvar, forpligtende fællesskaber, generationstyveri, værnepligt. Det vrimler med nye (og gamle) ord, der på forskellig vis placerer mere eller mindre abstrakte forpligtelser (eller manglende vilje til at leve op til dem) hos fortidige, nutidige eller fremtidige medlemmer af forskellige former for fællesskaber.

Etymologisk betegner ordet forpligtelse en pligt, et løfte eller en handlemåde, som en person eller institution er retligt eller moralsk bundet af. Den sociale værdi forbundet med at opfylde forpligtelser er også et klassisk antropologisk begreb, der teoretisk trækker tråde tilbage til for eksempel Durkheim og Mauss og handler blandt andet om, hvad vi med rette kan forvente af hinanden – og på hvilke måder.

Vi inviterer forslag til artikler, der adresserer spørgsmål som: Hvordan kommer forpligtelser til udtryk i både formelle organiseringer og uformelle relationer mellem mennesker eller mellem mennesker og andre arter/aktører/institutioner? Hvordan kan forpligtelser knytte an til fænomener som gaver, kontrakter, gæld, kald, løfter? Hvordan filtreres fortid, nutid og fremtid sammen i forpligtelser rettet mod nogen eller noget, der ikke længere er eller endnu ikke findes? Hvordan forskydes, forhandles, forhales og forsvinder forpligtelser og ansvar mellem aktører og institutioner? Hvordan distribueres og præges forpligtelser af styreformersystemer eller konkrete teknologier? Hvordan har forpligtelser været beskrevet, forstået og praktiseret af forskellige forfattere eller i forskellige samfund?

Forslag til artikler (abstract maks. 300 ord) og andre bidrag (fx enquirer og positioner) sendes til tidsskrift.antropologi@anthro.ku.dk senest den 15. januar 2025.